ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ОДИМЛАРИ

Ленинча зарбдор юз кунлик | *Меҳнат зафарларимиз—доҳий юбилейига* | *Янги йил яхши бошланди*

МЕҲНАТ КАЛЕНДАРИДА— ЯНВАРЬ

Шаҳримиздаги саноат корхоналари, қурилиш ташкилотларининг хизматчилари беш йиллик бешинчи йили дастлабки ойи топшириқларини бажаришга киришдилар.

Ҳақиқатан ҳам саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари учун 1970 йил катта вазифаларни амалга оширадиган, улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб тўёналар тайёрланадиган йил бўлганлиги билан ҳам жуда масъулиятли, шу билан бирга жуда файзли йилдир. Ана шунинг учун ҳам меҳнатчилар ғоят кўтаринки руҳ билан янги йил топшириқларини бажаришга киришдилар.

Шаҳримиз саноат корхоналарининг коллективлари ўтган 1969 йилда ҳам ишлаб чиқаришда катта муваффақиятларни қўлга киритиб, эл-юрт олқишига сазовор бўлдилар. Эндиги вазифа беш йиллик охирги йили—1970 йил топшириқларини муваффақиятли адо этишдан, беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажаришдан иборатдир.

Мухбиримиз шаҳримиздаги саноат корхоналарининг раҳбарларига мурожаат қилиб, 1970 йилнинг дастлабки куни қандай ўтганлиги ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди. Корхона раҳбарлари биринчи кун жуда яхши бошлангани, меҳнатда яхши кўрсаткичлар қўлга киритилганлигини мамнуният билан таъкидлашди.

Қуйида шаҳримиз саноатчиларининг меҳнатдаги зафарлари ҳақидаги мақолалар билан танишасиз.

Сиз суратда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиб, ҳозир 1971 йил ҳисобига меҳнат қилаётган ҳамда доҳиймиз В. И. Лениннинг юбилейига муносиб совға тайёрлаётган «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг бир группа зарбдор чеварларини кўриб турибсиз. (Чапдан ўнгга) Э. Рябчунова, К. Анисимова, О. Валиева, К. Васаиева ва М. Шоназарова ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотолари.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши

5 ЯНВАРЬ 1970 й.

ДУШАНБА

№ 3 (1069).

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИ ОРТАДИ

Г. ВАЙНШТЕЙН,
Асбобсозлик заводининг бош инженери.

Заводимиз ўзи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар — жуда аниқ ўлчаш асбобларининг муҳимлиги билан иттифоқимизда катта мавқега эга. Бу олмос каби ўткир тишли асбоблар иттифоқимиздан ташқари жаҳоннинг 40 та хорижий мамлакатига экспорт қилиняпти. Завод ўтган йили шунча мамлакат билан шартнома тузди ва 50 минг сўмликка яқин маҳсулот юборди.

Беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган завод меҳнаткашлари 1969 йилни ҳамма кўрсаткичлар бўйича кўнгилли якунладилар.

В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига пухта тайёргарлик кўраётган коллективимиз юбилей йили маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 600 минг сўмликка оширади. Бу — қарийб бир ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмига тенг.

УЛКАН МАРРАЛАР

А. МАЛИНОВСКИЙ,
2-ун комбинатининг директори.

Коллективимиз беш йилликнинг тўртинчи йил план топшириқларини муддатидан қарийб бир ой илгари адо этишга муваффақ бўлди. Комбинат меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнат ютуқлари билан кутиб олмоқда.

1969 йил планига қўшимча 2 миллион 700 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Декабрь ойида эса, пландан ташқари 7300 тонна сортли ун, 22 минг тонна аралаш озуқа, 200 тонна омихта ем тайёрланди.

Бугун

комбинат коллективи Янги йилнинг биринчи иш кунини кўтаринки руҳ билан бошлади. Тегирмончилар маҳсулот реализация қилиш беш йиллик планини илгари кўзда тутилганидек, 1970 йил 7 ноябрда эмас, балки 1 сентябрда бажариш ва планга қўшимча 14 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

Кунда 22 минг жуфт

С. АЮПОВ,
1-пойафзал фабрикасининг директори.

Фабрикамиз коллективи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, янги моделларни ўзлаштириш, ишлаб чиқариш жараёнини механизациялаштириш ва технологияни такомиллаштириш соҳасида фидокорона меҳнат қиляпти.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш тўрт йиллик маррасига муддатидан илгари эришилди. Бутун декабрь ойида юбилей йили ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Йиллик пландан ташқари 400 минг сўмликдан зиёд пойафзал реализация қилинди, 95,5 минг жуфт ёки 350 минг сўмлик пойафзал қўшимча тайёрланди.

1969 йилни юқори кўрсаткичлар билан якунлаган коллективимиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб туҳфалар тайёрлаяпти.

Йил давомида 700 минг сўмликдан зиёд танавор тежаб қолинди. Тежалган хом ашёлардан 1970 йил 11 апрель—Коммунистик шанбалик куни фабрикада 15 минг жуфт пойафзал тайёрлашга аҳд қилинди.

Комсомол-ёшлар ўзлари бошлаган ленинча зарбдор юз кунликни давом эттириб, вахтада туриб меҳнат қилишяпти. Юбилей йилида пойафзалларнинг 50 номда янги моделлари ўзлаштирилади.

Барча цехларнинг ишлаб чиқарувчилари Янги йилнинг дастлабки иш кунини кўтаринки руҳ билан бошладилар.

Янги йилнинг дастлабки икки иш кунида тайёрланган хилма-хил пойафзаллар 44 минг кишига етади.

Ленин хиёбони яқинида кўпқаватли турар-жой биноси тикланмоқда. Бино қурилишида 11-«Висотстрой» трестига қарашли 17-қурилиш бошқармасининг меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Жалил Қаюмов бошлиқ бригада аъзолари актив иштирок этмоқдалар. Янги йилнинг биринчи куниданоқ бригада кунлик нормасини ортиғи билан бажара бошлади.

СУРАТДА: Жалил Қаюмов.

РЕПОРТАЖ

ЛОБАРЛАР ҲУЗУРИДА

Бугун

эрталабданоқ фирма цехларида ўзгача манзара намоён бўлди. Барчанинг юзида табассум. Лобар қиз жувонлар бир-бирларини янги йил билан қутлашар, ички ҳиссиёт ва таассуротларини қувониб-қувониб сўзлашарди.

Тикув цехининг Раъно Ибодова, Мавлуда Шоназарова сингари чеварлари эса бир-бирларини янги йил билан иккинчи марта қутлашди. Нега дейсизми? Ахир улар меҳнат календари бўйича 1970 йилни аллақачоноқ кутиб олишган эди-да. Улар вақтдан ўзиб ишлаб, барчага намуна бўлишди.

— Цехимизда бундай ишчиларимиз тобора кўпайиб боряпти, — дейди ҳамроҳимиз, тикув цехи партия ташкилотининг секретари Альбина Гончарова. Ҳозирги кунда 220 ишчимиз 1971 йил ҳисобига ишлаяпти.

А. Гончарова ана шундай машъал ишчилар билан бизни таништирди. Шулардан бири М. Одиловадир. Суяги меҳнатда қотган бу аёл чорак асрдан бери чеварлик қилади. Шу давр ичида унинг қўлидан чиққан минг-минглаб либослар харидорлар дилини хушнуд этиб келяпти.

—Бугун янги 1970 йил план топшириқларини бажаришга киришдик,— дейди ишчи табассум билан. Ҳамма сингари мен ҳам улуғ доҳиймиз Лениннинг юз йиллиги нишонланадиган йилда янада яхши ишлашга ҳаракат қиламан.

Ҳақиқатан тўғри, самимий гаплар бу! Ҳалол меҳнат қилиб, улуғ тўйига улкан тўёна билан бориш ҳар бир киши учун катта шарафдир. Ана шуни чуқур ҳис этган чеварлар бутун имкониятларни ишга солиб меҳнат намуналарини кўрсатаётирлар. Ишчиларнинг дилдаги эзгу-ниятлари уларни шунга даъват этяпти.

Тикув машиналарининг цех узра янграётган овози бир зум тинмайди. Ҳамманинг диққат-эътибори маҳсулотнинг бежирим тикилишига қаратилган. Чевар қўллардан чиқаётган бежирим либослар эса техника контроли бўлимига келиб тушяпти.

— Мана бу тайёр костюмларнинг бежиримлигини қаранг, — дея эътиборимизни ўзига қаратди техника контроли бўлими контролери М. Шокаримова, — улар шубҳасиз харидорларга маъқул бўлади. Сифат—корхона кўзгуси деганлар. Фирмамизда масаланинг ана шу томонига катта аҳамият берилаптп. Биз саратовликлар методи асосида ишлаб, маҳсулотларнинг ҳаридоргир бўлишига эътиборни кучайтирганмиз.

Ҳа, ҳақиқатан ҳам чеварларнинг бу соҳадаги ишлари таҳсинга лойиқдир. Ўтган йилнинг ўзида планда кўзда тутилганидан 1,3 процент кўп 1-сорт маҳсулот тайёрланди. Бу—бир томондан. Иккинчи томондан ишчиларнинг иноқлиги, дўстлиги, аҳиллиги ҳам ютуқлар гарови бўляпти. Цехда 500 дан ортиқ ишчи меҳнат қилади. Улар орасида рус, татар, озарбайжон, ўзбек, грек, қозоқ, корейс ва бошқа миллат вакиллари бор. Бу нарса ишга ҳалол бермаяпти. Аксинча, ишчилар бир оила фарзандларидек ишлаб, коллектив шуҳратига шуҳрат қўшмоқдалар. В. Васильева, А. Алексеева, О. Валиева, Т. Игумнова сингари лобарлар шулар жумласидандир. Йиллик топшириқни ортиғи билан адо этган цех чеварлари бугунги топшириқнинг ҳам уддасидан чиқдилар. Савдо тармоқларига янги моделдаги юзлаб костюмлар юбориладиган бўлди.

Ҳа, «Юлдуз» фирмасининг кўп минг кишилик коллективи муборак 1970 йилда юқори кўрсаткичларни қўлга киритиш, меҳнатдаги ҳар бир зафарни улуғ доҳий юбилейига бағишлаш билан кутиб олиш учун курашиб, дастлабки кунданоқ ишни яхши бошладилар. Бунга биз юқорида ҳикоя қилган тикув цехи чеварлари ҳам муносиб улуш қўшдилар. Фирма чеварлари халқимизнинг ошиб бораётган талабларига мос либослар тикиб чиқаришга аҳд-паймон қилган эканлар, биз уларга меҳнатда катта зафарлар тилаймиз.

С. ЁҚУБОВ.

ДАСТЛАБКИ ТОННАЛАР

Бугун

1-ун комбинатининг коллективи дастлабки минглаб тонна ун тайёрлади.

Корхона 1969 йил топшириғини 15 декабрдаёқ бажариб қўйган эди.

1970 йилнинг биринчи сменаси 1 январдан 2 январга ўтар кечаси бошланган эди. Ана шу куни Икром Шокаримов бошлиқ бригада аъзолари меҳнат вахтасида турдилар.

Бу бригада азаматлари ленинча зарбдор юз кунлик эълон қилиб, Ильичнинг юз йиллик юбилейини муносиб меҳнат тўёналари билан кутиб олишга аҳду паймон қилдилар.

Комбинат ишчилари ишлаб чиқаришдаги улкан ютуқларга меҳнат оқилона ташкил этилганлиги, резервлардан ўз ўрнида фойдаланганлиги, ишлаб чиқариш жараёнларининг механизациялаштирилганлиги туфайли эришмоқдалар.

Вахта давом этяпти

Октябрь революцияси номли заводнинг барча цехларида янги йилнинг биринчи иш куни баракали меҳнат билан ўтди. 1969 йил топшириқларини муддатидан илгари адо этган В. Пак бошлиқ пўлат қуюв, А. Каска бошлиқ 1-механика, Ҳ. Қосимов бошлиқ тепловоз ремонт цехи, А. Есилев бошлиқ чўян қуйиш цехларининг коллективлари мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

Бугун

Ҳ. Қосимов бошлиқ тепловоз ремонт цехининг коллективи 1970 йилнинг биринчи тепловозини сифатли ремонтдан чиқариб, топшириқни адо этди. 1969 йил декабрида 28 та ТЭ-3 ва 3 та ЧМЭ-2 тепловози сифатли ремонтдан чиқарилиб, манзилга юборилган эди. Ремонтчилар ленинча вахтани давом эттиришяпти.

Т. Юсупов, К. Қорабоева, Т. Солихонов, Т. Исмоилов, П. Костин каби ишчи-слесарлар одатдагидек нормаларини 130-140 процентдан адо этишаётир.

У. МУҲАМЕДОВ,
ишчи-мухбир.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

⊙ СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Бирма Иттифоқи Министрлар Совети ва Революцион кенгашининг Раиси генерал Не Винга телеграмма йўллаб, совет халқи номидан, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан дўст бирма халқини, Революцион кенгаш, Министрлар Совети ва шахсан генерал Не Винни миллий байрам—Бирма Иттифоқи мустақиллигининг 22 йиллиги муносабати билан самимий табриклаб, энг яхши истакларини билдирдилар.

Телеграммада Совет Иттифоқи билан Бирма ўртасидаги самарали ҳамкорлик ва дўстлик алоқалари ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида, тинчлик йўлида бундан буён ҳам кенгайиб ва ривожланиб боришига ишонч билдирилади.

⊙ Кеча СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев Москвага келган Бирлашган Араб Республикасининг экономика ва ташқи савдо министри Хасан Аббос Закини қабул қилди. Суҳбат вақтида Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида 1970 йилги товар обороти ҳақидаги протоколни имзолаш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳокама қилинди.

Тошкент трактор заводи такомиллаштирилган «Т 28-Х4» маркали 50 от кучли тракторлари учун кўплаб олд кўприк ва руль бошқарув аппаратлари тайёрлаб бермоқда.

СУРАТДА: корхонада тайёрланган маҳсулот Ўзбекистон трактор-йиғув заводига жўнатилиш олдидан.

Р. Жуманиёзов фотоси.

АВТОМОБИЛЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Бугун

марказлашган юк ташиш трестининг автомобиль хўжаликлари дастлабки 150 тоннадан ортиқ халқ хўжалиги юкларини белгиланган манзилга элтиб бердилар. Шундай қилиб, автотранспортчилар 1970 йил ҳисобига жами 1,3 миллион тонна юк ташидилар. Бунга илғор автомобиль хўжаликлари—3-автокомбинат, 25-02, 25-05, 25—12, 25—15-автоколонналар, 1, 39, 87, 103, 127, 143-автобазаларнинг меҳнатсевар коллективлари катта улуш қўшдилар. Улар ленинча зарбдор юз кунлик эълон қилдилар.

Меҳнатда эришилаётган бу ютуқларнинг калити нимада? Мухбиримизнинг ана шу саволига трест бошқарувчиси А. Мадалимов шундай жавоб қайтарди:

— Биз ишни мусобақа асосида олиб бориб, ҳаракат составларидан самарали фойдаланаётганлигимиз туфайли яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқдамиз. Машиналардан фойдаланиш коэффициенти анча ошди. Ишлаб чиқаришга эса бир қанча қимматли таклифлар жорий этилди Бу тадбирларнинг ҳаммаси олдимиздаги вазифаларни шараф билан бажариш имкониятини беряпти.

ДЕПУТАТ САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШДИ

Кеча «Билим» уйида СССР Олий Советининг депутати,, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Тошкент шаҳар Ленин районидаги 114-сайлов округи сайловчилари билан учрашди.

Учрашувда Ленин район ижроия комитетининг раиси Л. Тихонова, В. И. Ленин номидаги электрон техника заводининг монтажчиси М. Хўжаева, Октябрь революцияси номидаги завод партия ташкилотининг секретари К. Гнездилов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи М. Каримов, «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг ишчиси З. Даниая, Тошкент-пассажир станцияси вокзалининг бошлиғи И. Маҳмудов сўзга чиқдилар.

Улар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг халқ фаровонлиги йўлидаги катта ғамхўрлиги ҳақида, республикада қурилишнинг катта кўлами ҳақида, ўз корхоналарининг ўтган йили қўлга киритган ютуқлари ва бу йилги режалари ҳақида гапирдилар.

Сайловчилар Ленин районининг меҳнаткашларининг турмуш шароитини яхшилаш ва районни ободонлаштириш ҳақидаги ғамхўрлиги учун ўз депутатларига ташаккур билдирдилар.

Учрашув охирида СССР Олий Советининг депутати Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалигининг истиқболи ҳақида гапириб берди.

Ш. Р. Рашидов тошкентликларга «оқ олтин» теримидаги катта ёрдамлари учун Ўзбекистон КП Марказий Комитети номидан миннатдорчилик билдирди.

Сайловчилар ўз депутатларининг фаолиятини тўла қўллаб-қувватладилар.

● *Пойтахтимиз меҳмонлари*

ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа боғлаш бутуниттифоқ жамиятининг таклифига биноан Ҳиндистоннинг Бомбей шаҳридан Тошкентга меҳмонлар келишди. Улар эру-хотин адвокат ва врач Лалит ва Малавика Чарилардир.

Меҳмонлар республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида, Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейида ва шаҳарнинг янги қурилиш кварталларида бўлдилар. Улар Самарқанд шаҳрининг тарихий ёдгорликлари билан қизиқиб танишдилар. Москвага учиб кетиш олдидан Чарилар оиласи мухбиримизга бундай деди.

— Ўзбек ва ҳинд халқлари ўртасидаги дўстлик азалийдир. Бундан неча юз йиллар илгари бухоролик йигит ҳинд гўзалига мафтун бўлиб, йўлга чиқади. Ошиқи-беқарор бўлган йигит ўз мақсадига эришади. Ана шу севги афсонасини биз Навоий номли ўзбек давлат катта академик театрида «Севги тумори» балетида кўрдик.

Биз ўзбек халқининг бугунги бахтли ҳаёти билан танишдик. Чиндан ҳам бундай турмушга ҳавас қилса арзийди.

КОЛХОЗ УСТАВИ — ХЎЖАЛИК ҲАЁТИ УЧУН ҚОНУН

Ватанимиз пойтахти Москвада колхозчиларнинг яқинда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ III съезди аҳамият эътибори билан мамлакатимиз ҳаётида катта воқеа бўлди. Бутун совет халқи, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари зўр мамнуният билан съезд ишини кузатиб борди. Съезд коллектив тузумининг босиб ўтган қутлуғ йўлида эришган муваффақиятларига якун ясаш билан бирга, бу тузумнинг коммунистик жамият қурилиши шароитида тараққий эттириш ва мустаҳкамлаш йўлларини белгилаб берди.

Колхозчилар съездининг бутун иш фаолияти ленинча кооператив планининг нечоғлик тўғрилигини кўрсатди. Сўзга чиққан делегатлар, съезд ишига қатнашган чет эллик меҳмонлар ўз чиқишларида деҳқонларнинг бахтли ҳаёт кечиришида колхоз тузумининг бебаҳо аҳамияти, совет қишлоқлари қиёфасини социал-иқтисодий томондан тубдан ўзгарганлиги тўғрисида фахрланиб гапирдилар. Съезд кун тартибига қўйилган муҳим масалалардан бири колхоз намунали Уставининг кўриб чиқилиши ва қабул қилиниши бўлди.

Чиндан ҳам колхоз Устави хўжалик ҳаётининг ички асосий қонуни бўлиб хизмат қилади. Зарбдор-колхозчилар Бутуниттифоқ II съезди томонидан қабул қилинган қишлоқ хўжалик артелининг намунали Устави коллектив тузумнинг мустаҳкамланиши ҳамда бекиёс тараққиётида жуда катта роль ўйнади. Бу Уставнинг асосий принципи ва талаблари нақадар ҳаққонийлигини колхоз ҳаётининг бугунги қиёфаси яққол кўрсатиб турибди. Уставда алоҳида қайд этилган колхозлар ташкил этиш, уларни мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнаткашларини янги жамият афзалликларидан баҳраманд этиш каби асосий вазифалар муваффақиятли суратда адо этилди. В. И. Ленин кўрсатмаларига амал қилган ҳолда иш олиб борган коммунистик партия ва совет халқининг тадбиркорлик билан иш кўриши натижасида мустаҳкам колхоз тузуми қарор топди. Буни биз ҳозирги иқтисодий жиҳатдан бақувват, механизациялашган ҳосилдор колхозларимиз мисолида яққол кўришимиз мумкин. Бу колхозлар аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари, саноатимизни хом ашё билан таъминлаб келаётганлиги хеч кимга сир эмас. Ана шу ўтган даврда деҳқончилик ва чорвачилик учун кўплаб юқори малакали мутахассислар, механизатор-кадрлар етишиб чиқди. Қишлоқ меҳнаткашларининг сиёсий ва маданий қиёфаси таниб бўлмас даражада юксалди.

Колхознинг янги намунавий Уставида коллектив хўжалик ҳаётида юз берган ўзгаришлар ва мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши даврида колхозлар олдига қўйилган улуғвор вазифалар ўз ифодасини топди. Намунавий Устав проекти съезд бошланганга қадар ҳам бутун совет халқи диққат марказида турди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг комиссияси томонидан ишлаб чиқилган колхозларнинг янги намунавий Устави проекти қарийб олти ой давомида муҳокама қилинди. Шу билан бир қаторда, район, областларда бўлиб ўтган колхозчилар конференцияларида, иттифоқчи республикаларда бўлиб ўтган колхозчилар съездлари вақтида ҳам бу Устав ҳақида диққатга сазовор гаплар бўлди. Мамлакатимизнинг энг йирик олимлари, тажрибали мутахассислари матбуот, радио, телевидение, орқали Устав ҳақидаги ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Республикамиз колхозларида намунавий Устав проектини кўриб чиқишга бағишланган йиғилишларда бир ярим миллиондан ортиқ киши иштирок этди. Сўзга чиққан ўн минглаб кишилар таклиф ва қўшимчалар киритдилар. Устав проекти асосан якдиллик билан маъқулланди.

Колхоз янги намунавий Устави ўзининг қайси характерли томонлари билан аввалги Уставдан фарқ қилади? — деган савол туғилади. Янги Устав олдига қўйилган асосий мақсад ердан унумли фойдаланишни, уни халқ бахт-саодати йўлида хизмат эттиришни кўзда тутади. Шунингдек, коллектив хўжалик мулкидан тўғри фойдаланиш, хўжасизликнинг ҳар қандай кўринишларига йўл қўймасликка даъват этилади. Уставнинг яна бир муҳим характерли томони шундан иборатки, унда колхозларнинг мустақил хўжалик юритиши, янада кенгайтирилади, ҳар бир ташаббусга кенг ўрин берилади. Планлаштириш системаси самаралироқ йўлга қўйиш зарурлиги кўзда тутилган.

Аввалги колхоз Уставига кўра хўжаликдан экин экиш, ҳосилни йиғиб-териб олиш ва бошқа ишлар плани давлатнинг юқори органлари белгилаб берганича амалга ошириларди. Эндиликда эса колхозлар давлатга бир неча йиллар мобайнида сотиш зарур бўлган маҳсулотларини ҳисобга олиб, ўз хўжалик юритиш планларини туза оладиган бўлдилар. Бундан ташқари, колхозчилар ўзлари етиштирган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг пландан ошиқчасини оширилган баҳода сотишлари мумкин. Янги Уставда хўжалик даромадини тақсимлаш масаласига алоҳида аҳамият берилади. Колхоз ишлаб чиқаришининг такомиллашиб бориши, меҳнатни илмий ташкил қилиш ҳақидаги В. И. Ленин кўрсатмалари асосида Устав даромадни тақсимлашнинг мавжуд тартибини ўзгартиради.

Даромаднинг тўғри тақсимланиши колхоз жамоат хўжалигини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди. Колхозлар ўзларининг асосий ва оборот фондларини тўхтовсиз кенгайтириб бормасалар, яхши ривожлана олмайдилар. Республикамиз колхозлари ўтган йил мобайнида асосий ва оборот жамғармаларини 204 миллион сўмга кўпайтирдилар.

Намунавий янги Уставда колхозчиларга гарантияланган иш ҳақи тўлаш масаласи кўзда тутилади. Авваллари йиллик тақсимот вақтида бўлинмас фондга зарур маблағ ажратилгач, қолгани колхозчиларга тақсимланар эди. Бу тартиб колхозчининг меҳнатига яраша ҳақ тўлаш ишига озми-кўпми салбий таъсир кўрсатар эди. Ҳозир бу ҳолга чек қўйилиб, меҳнаткашга гарантияланган ҳолда маълум миқдорда ҳақ тўлаш имкони берилди.

Колхоз меҳнаткашларига маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш, таннархини камайтиришга эришганликлари учун қўшимча меҳнат ҳақи билан бирга «Хизмат кўрсатган колхозчи», «Фахрий колхозчи» деган юксак унвонлар ҳам бериб борилади.

Янги Уставга кўра кексалар, ишга яроқсизлар, бевақт иш қобилиятини йўқотганлар колхоз томонидан пенсия билан таъминланиб борилади.

Колхозчиларнинг янги намунавий Уставида колхозлар аро, шунингдек, давлат ва колхозлар ўртасида махсуслаштирилган ташкилот ва бирлашмалар ташкил этиш тўғрисидаги фикр ҳам ўз ифодасини топади. Колхозларга саноат корхоналари ҳамда савдо ташкилотлари билан зарур бўлган ишлар юзасидан шартномалар тузиш ҳуқуқи берилган.

Шунингдек, Уставда колхозларда ишларни бошқаришда демократияни янада кенгайтириш ишига катта эътибор берилган. Ҳар бир муҳим масалани колхозда унинг олий органи бўлган — колхозчиларнинг умумий мажлиси ҳал қилади.

Бундан буён колхоз раислари, правление аъзоларидан ташқари, бригада бошлиқлари ҳам бригада ва бўлимлардаги йиғилишларда сайлангандан кейин иш бошлайди. Хўжалик аъзоларига ишончни оқлай олмайдиган ходимларни чақириб олиш ёки ишдан бўшатишни талаб қилиш ҳуқуқи берилган.

Колхозчиларнинг ҳуқуқ ва бурчлари масаласига ҳам Уставда алоҳида эътибор берилади.

Колхозчиларнинг бўлиб ўтган Бутуниттифоқ III съезди томонидан қабул қилинган янги намунавий Устав колхоз тузумининг янги тараққиёти даврини бошлаганидан дарак бериб турибди. У партиямиз XXIII съезди томонидан қишлоқ меҳнаткашлари олдига қўйган улуғвор вазифаларни муваффақиятли бажаришда ажойиб дастур бўлиб хизмат қилади.

Н. ҲАФИЗОВ.

• Сизга қандай хизмат кўрсатишяпти?

ЭЛЕКТРОТРАНСПОРТЧИЛАР АҲДИ

Шаҳримиз аҳолисига электротранспорт хизматини яхшилаш борасида А. Исмоилов директор бўлган 2-трамвай депосининг 800 кишилик ишчи-хизматчилари анчагина ишларни амалга оширди.

Транспортни ҳар қандай оби-ҳаво шароитига шай қилиб қўйиш — шаҳримизда истиқомат қилаётган 100 минглаб кишининг узоқ йўлини яқин қилиш демакдир. Коллектив азолари ана шу масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда қиш мавсумига трамвайларни тахт қилиб қўйиш учун бутун кучларини сафарбар этдилар.

Жумладан, 115 та моторли вагон 1 ва 2-ремонтдан тўлиқ ўтказилди. Бўёқчилар цехи эса 60 та вагонни пардоздан чиқариб, йўловчилар хизматига шай қилди.

Депода ўзаро социалистик мусобақа қизғин тус олди. Мусобақадош Янис Полизонис етакчилигидаги ҳаракатдаги составни ремонт қилиш цехи ҳамда Қобил Назаров қўл остидаги профилактория цехларини депонинг юраги деса бўлади. Чунки трамвай вагонларининг барча қисмини шу цехнинг азамат ишчилари ремонт қилишади.

1969 йилнинг декабрь ойида йўловчилар хизматига 100 та трамвай чиқар эди. Ҳозирда эса ўтган йилга нисбатан ўнта кўп трамвай вагонлари кенг, қулай изларда гуриллаб юрибди.

Ҳаракатдаги составларни ремонт қилиш цехининг чабдаст ишчилари токарь Зоир Ортиқов, фрезерчи Василий Шабельников, слесарлар Ильма Тагаев, Давид Гринґруслар трамвайларнинг электр, тормоз қисмларини ремонт қилишда ҳамжиҳатлик билан ишладилар. Кези келганда бу ремонтчилар иш кунларидан ташқари ҳам депога келиб меҳнат қилдилар.

Мастер Қ. Назаровни трамвай-троллейбус бошқармасида ҳурмат билан тилга олишади. У ёшларга ғамхўр, катталарга меҳрибон, камтар цех раҳбаридир. Мастер етакчилигида профилакторния цехи трамвайларнинг ички ва ташқи қисмларини пардоздан чиқаришда, ойналарни қайта қўйишда, дугаларни ремонт қилишда ғайрат қилди. Мастер Маҳмуд Қаюмов, слесарлар Абдусамат Абдуллаев, Шукрулла Асимовлар ўзларига берилган топшириқларни шараф билан бажарибгина қолмай, кунлик иш нормаларини 120-130 процентга етказишга эришдилар.

Депо коллективи асосан 7, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 19-трамвай маршрутларига хизмат кўрсатади. Бу маршрутлар аҳоли зич жойлашган ерларда ҳаракат қилганлиги сабабли кўпинча йўловчилар билан тиқилинч бўлади. Буни назарда тутган депо маъмурияти қўшимча 6 та трамвай вагонларини бириктириб қўйди.

1970 йилнинг 1-кварталидан бошлаб пойтахт аҳолисига яна бир қулайлик туғдирилади. Ишчилар шаҳарчаси Шастри кўчаси, Университет шаҳарчаси — Невский кўчаси орасида янги трамвай маршрути очилади. Ҳозир янги маршрутларнинг очилишига катта тайёргарлик кўрилмоқда. 18 киши вагон ҳайдовчилар тайёрлаш курсида билим олмоқда. Бу янги ҳайдовчилар курсни битиргач, Ленинград шаҳридан келтириладиган тўрт ўқли, комфортабелли трамвайларни бошқаришга йўлланма оладилар.

Депода доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини кутиб олишга катта тараддуд кўрилмоқда. Юбилей йили давлат планини 29 декабргача бажариш, аҳолига маданий хизмат кўрсатиш билан бирга йўловчилар ташиш йиллик планини 100,3 процент адо этиш, трамвайларнинг юриш тезлигини 15,6 километрга ошириш, 50 та рационализаторлик takлифларини жорий этиш, 20 минг киловатт соат электр энергиясини тежаш учун депонинг ҳар бир электротранспортчиси ҳисса қўшишга ҳаракат қилмоқда.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ПЕНТАГОН БЮДЖЕТИ

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Президент Никсон Рождество байрами кунларида икки ҳафталик дам олишга Калифорнияга жўнаб кетишдан олдин қарийб 70 миллиард доллардан иборат ҳарбий ҳаражатлар бюджетини тасдиқлади.

Аслида бу бюджетни сарфлаш мана шу молия йилидан, яъни 1969 йил 1 июлданоқ бошланган эди.

Президент томонидан қўл қўйилган бюджетга ҳарбий иншоотларни қуриш учун кетган ва бошқа мақсадлар учун сарфланган харажатлар кирмайди. Бу ҳаражатлар бир неча миллиард доллар, деб баҳоланмоқда.

1970 ЙИЛНИНГ АСОСИЙ ВОҚЕАСИ

ОТТАВА. Канада коммунистик партиясининг марказий органи «Канадиен трибюн» ҳафталиги бундай деб ёзади: В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги кириб келаётган 1970 йилда жаҳондаги меҳнаткашлар учун асосий воқеа бўлади.

Ҳафталик «1970 йил — Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги» деган доимий рубрика ташкил қилган. Бу рубрика остида Ленин таълимотининг жаҳоншумул ғалабаси, жаҳон пролетариати доҳийсининг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган материаллар эълон қилинмоқда.

АДЕН. «В. И. Ленин мазлум халқларга миллий ва ижтимоий озодлик йўлини кўрсатиб берди,— деб ёзади жанубий Яман Халқ Республикаси ҳукмрон миллий фронти органи бўлмиш «14 октябрь» газетаси. — Миллий масала тўғрисида, миллий озодлик ҳаракатларининг социалистик революцияга муносабати ҳақидаги Ленин ғоялари, унинг социалистик революция тўғрисидаги асарлари, халқларнинг озодлик ва социализм учун кураш йўлини ҳамиша ёритиб туради».

Газетада В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини байрам қилишни уюштирувчи комитетнинг эълон қилинган мурожаатида юбилейни байрам қилиш программаси ифодаланган.

(ТАСС).

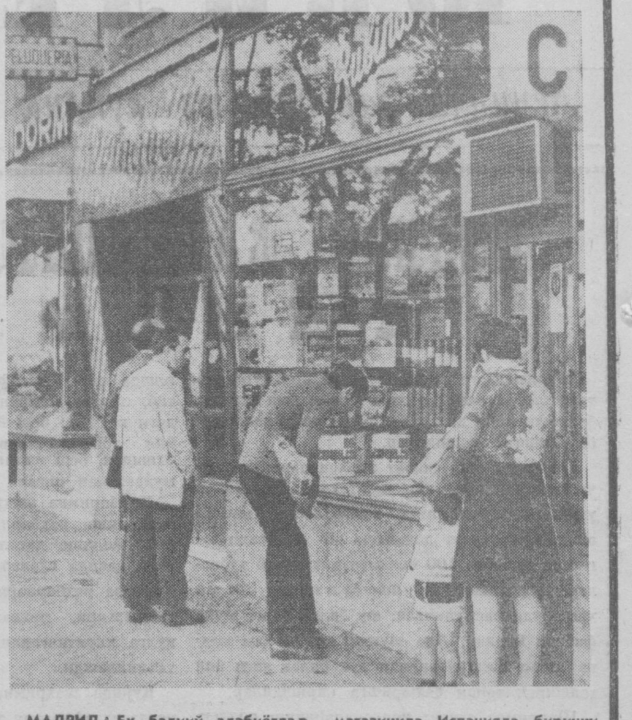

МАДРИД. Бу бадиий адабиётлар магазинида Испанияда биринчи бўлиб Совет китобларининг кўргазмаси очилди.

Ю. Корнилов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

САНТЬЯГО, (ТАСС). Чилида нарх-наво 1969 йилда 29,3 процент ортди. «Ультима ора» газетаси экономика, тараққиёт ва реконструкция министрлигининг берган маълумотига асосланиб, шу ҳақда хабар қилди. 1968 йилда нарх-наво 27,9 процент кўтарилган эди.

Газеталарнинг хабар беришича, янги йилдан нарх-навонинг янада ошиши кутилмоқда. Айниқса озиқ-овқат ва кенг истеъмол моллари, шунингдек газ учун тўланадиган ҳақ ортиши кутилмоқда.

АНГЛИЯДА ГРИПП ЭПИДЕМИЯСИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Британия оролларида грипп касаллиги борган сари кўп тарқалмоқда. Унинг тарқалиш манбаи мамлакат жанубидан энди шимолга қараб кўчди.

Соғлиқни сақлаш министрлиги эълон қилган ахборотда айтилишича, 19 декабрда тугаган бир ҳафта ичида грипп касаллиги билан оғриган ва ўпкаси шамоллаган кишилардан Англияда 298 киши ўлган.

ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИКНИНГ МУСТАҲКАМ НЕГИЗИ

ТЕҲРОН, (ТАСС). Аракс сув омбори бўйлаб 70 километр масофада Эрон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги чегарани демаркация қилиш ҳар икки томон тамомила ўзаро келишган ва ҳамжиҳат бўлган ҳолда муваффақиятли тугалланди. «Кейхан интернешнл» газетасининг хабар беришича, Эрон чегара комиссиясининг бошлиғи сенатор Амонулло Жаҳонбону Эрон парламентининг Олий палатасида сўзга чиқиб, шу ҳақда хабар берди.

Сув омбори тўлдирилгандан кейин Эрон билан Совет Иттифоқи сув омборидан ва гидроэлектростанциядан тенг ҳуқуқли шароитларда фойдаланадилар, деди Жаҳонбону. Эрон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги барча чегара масалалари, деди у, ҳар иккала мамлакат ўртасида дўстона муносабатлар учун замин тайёрлаган 1955 — 1956 йилги чегара шартномасига киритилган қўшимча асосида ҳал этилмоқда.

Жаҳонбону бундан илгари Эрон шоҳининг айтган қуйидаги сўзларини такрорлади: «Эндиликда Эрон билан Совет Иттифоқи ўртасида чегара масаласида келишмовчиликлар йўқ. Ўзаро дўстона муносабатларни ва ҳамкорликни ривожлантириш учун мустаҳкам пойдевор қурилди».

«САХИЙ» ВАШИНГТОН ВА ҚАЙСАР ТЕЛЬ-АВИВ

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

Яқин Шарқдаги хатарли ва кескин аҳвол ҳамманинг диққат марказида турипти. Империалистик пойтахтларнинг кўрсатаётган иқтисодий ва ҳарбий ёрдамига таянган Исроил босқинчилари эса тобора ҳаддиларидан ошмоқдалар. Улар араб давлатларига қарши саноқсиз иғвогарликларга қўл уриб, яқин Шарқ проблемасини янада кескинлаштирмоқдалар.

Бунга сабаб нима? Маълумки, Исроил давлати аллақачонлардан бери империализмнинг муҳим иқтисодий ва стратегик райони ҳисобланган яқин Шарқдаги агенти, малайи вазифасини ўтаб келмоқда. У АҚШ ва бошқа империалистик давлатларнинг ҳомийлиги асосида ўзининг 20 йиллик қисқа тарихи даврида қўшни араб халқларига қарши қатор урушлар қилди ва саноқсиз иғвогарликларни амалга оширди. Ер куррасининг ушбу нуқтасидаги кескинлик учун, аввало, босқинчилик сиёсатини ўзига асос қилиб олган Исроил ва унга доимо мададкор бўлаётган Вашингтон ва бошқа тинчликни кўролмайдиган империалистик пойтахтлар жавобгардирлар.

Жаҳон жамоатчилигининг кескин норозилигига қарамай, Тель-Авив қайсарлик билан БМТнинг 1967 йил 22 ноябрдаги босиб олинган араб ерларидан босқинчи Исроил қўшинларини дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилувчи қарорини бажаришдан бош тортиб келмоқда. Бу ерда Исроил раҳбар доиралари халқаро империализм кўрсатаётган иқтисодий ва ҳарбий ёрдамга таянмоқда. Чет эл матбуотининг ёзишича, Исроил 1968 йилгача ўзининг Яқин Шарқдаги юргизаётган империализм манфаатларини кўзловчи сиёсати эвазига 9 миллиард доллар ёрдам олган. Бунинг кўп қисми Тель-Авивга Вашингтондан юборилди.

Яқинда Тель-Авивда Гольда Меир бошчилигида Исроилнинг янги ҳукумати тузилди. Маълумки, 1968 йил 28 октябрда Исроил парламенти — кнессетга сайловлар бўлган эди. Тель-Авив раҳбар доираларининг айби билан парламент сайловлари мамлакатда агрессив кайфият кучайган бир пайтда ўтди. Гольда Меир бошчилигидаги янги ҳукумат ҳам «Улуғ Исроил» тарафдорларининг ҳатти-ҳаракатлари авжга минган, арабларга қарши ҳарбий иғвогарликлар зўрайган вақтда тузилди. Ҳукуматдаги асосий ўринлар ни яна ўта реакцион кайфиятдаги кишилар эгаллаб олдилар. Яна Гольда Меир бош министр, генерал Моше Даян мудофаа министри, Абба Эбан ташқи ишлар министри бўлиб олдилар. Ўта реакционерлар блоки ҳисобланган ГАХАЛ блоки вакилларига 6 министрлик портфели берилганлиги ва ҳукумат составига 3 та урушқоқ генералларнинг киритилганлиги (Игал, Аллон, Моше Даян, Эзер Вейцман) янги ҳукуматнинг янада реакцион тусга кирганлигидан далолат бериб турибди. Шунинг учун ҳам Тель-Авивнинг ҳукумати состави билан танишиб чиққан шарҳловчилар уни ҳақли равишда «уруш кабинети» ва «экстремизм ҳукумати» деб баҳоладилар. Янги ҳукуматнинг биринчи расмий баёноти ҳам буни исботлаб берди. Гольда Меир парламентда сўзлаган биринчи программа нутқида юзсизлик билан қонунсиз равишда босиб олинган араб ерларини Исроил территорияси деб атади.

Яқин Шарқдаги тинчлик ҳамда халқаро хавфсизлик ишига путур етказаётган аҳволни тинчлик йўли билан бартараф қилинишига Тель-Авив ва унинг асосий суянчиғи бўлган Вашингтон қаршилик кўрсатмоқда. Йилига Яқин Шарқда 2 миллиард доллар соф фойда олаётган Қўшма Штатлар нима бўлса ҳам у ердаги мавжуд аҳволни сақлаб қолишга ҳаракат қилмоқда. Шунинг учун Исроилга тинмай иқтисодий ва ҳарбий ёрдам кўрсатмоқда. Қўшма Штатлардан Исроилга «Фантом» ҳарбий самолётлари, бошқа қурол-яроқлар тинмай келиб турибди. Яқинда Исроил ташқи ишлар министри Абба Эбан «садақа» сўраб яна Вашингтонга борди. Оқ уйнинг юқори мартабали шахслари «Тель-Авивни тушунаётганликларини» билдирдилар. Бундан бир мунча олдин 1 миллиард доллар ёрдам сўраб Гольда Меирнинг ўзи Атлантикани кечиб ўтган эди.

Лекин Исроил қанчалик овора бўлмасин, тарихнинг олдга силжишини тўхтатиб қололмайди. Яқин Шарқдаги миллий озодлик ҳаракатини тўхтатиб қолиш, демократик ва прогрессив тузумларнинг пайдо бўлишига йўл қўймасликка ҳаракат қилиш Тель-Авивдаги калтабинларга ва уларнинг океан ортидаги саҳий ҳомийларига ҳозирги кунда тарихий шармандаликдан бошқа нарса келтирмайди. Жаҳон жамоатчилиги талабидан юз ўгираётган Исроил раҳбарлари аслида ўзларини шарманда-ю-шармисор қилиб қўймоқдалар. Буни воқеаларнинг ривожланиши кўрсатиб турибди.

Фақат кейинги вақтларнинг ўзида Судан ва Ливияда прогрессив тузумларнинг ўрнатилиши, Фаластин миллий озодлик ҳаракатининг кучайганлиги, БМТда кўпгина давлатлар томонидан Исроилни маънавий-сиёсий жиҳатдан яккалаб қўйилиши ва, ниҳоят, планетамиздаги миллион-миллион соф виждонли кишиларнинг араб халқларининг адолатли курашларини қўллаб-қувватлаётгани бунга мисол бўла олади.

Янги йил арафасида Марокаш пойтахти Работда араб давлатлари бошлиқларининг кенгаши чақирилиши эса араб бирлиги томон қўйилган ижобий қадам бўлди. Араблар ҳаётидаги бу муҳим воқеани жаҳон жамоатчилиги, шу жумладан, совет халқи мамнунлик билан кутиб олди. Араб матбуотининг таъкидлаб ёзишича, Работ кенгаши халқаро империализмга берилган навбатдаги кучли зарба бўлди. Чунки ҳозирги мавжуд шароитларда араб мамлакатлари ва халқларининг бирлигини мустаҳкамлаш, уларнинг барча антиимпериалистик кучлар билан жипслиги ва ҳамкорлиги, араб давлатларининг ўз қонуний ҳуқуқлари учун, Яқин Шарқдаги можарони сиёсий йўл билан адолатли ҳал қилишга эришиш учун ўзларининг биргаликда ҳаракат қилишлари асосида куч ғайратларини бирлаштириш алоҳида аҳамиятга эгадир.

Исроил агрессиясига қарши кураш,— дейилади СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин ўртоқларнинг араб давлатлари бошлиқларининг Работ кенгаши номига йўллаган телеграммаларида, — халқларнинг милитаризм ва уруш кучларига қарши, миллий мустақиллик ва бутун дунёда тинчлик учун умумий курашнинг ажралмас таркибий қисмидир. Совет Иттифоқи Яқин Шарқ районида империалистларнинг режаларини барбод этиш учун ўз қўлидан келадиган ҳамма ишларни бундан кейин ҳам қилишга астойдил бел боғлаган. Совет Иттифоқи араб мамлакатларига уларнинг озодлик ва мустақиллик учун курашида ёрдам ҳамда мадад бериб келди ва бундан кейин ҳам шундай ёрдам ва мададини бераверади.

Т. СОЛИЕВ.

* * *

Ёш Араб республикаси Ливияда Болгариянинг «Техэкспортстрой» ташкилоти катта қурилиш ишларини олиб бормоқда.

СУРАТДА: Бенгазида қурилаётган янги спорт шаҳарчаси. Олдинда — спорт зали.

БТА—АПН фотоси.

* * *

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

Социалистик мамлакатлар ҳамкорлиги

ПРАГА, (ТАСС). Чехословакиянинг миллий «Шкода» корхонаси мамлакатдаги кўпгина областларнинг ўнлаб машинасозлик ва станоксозлик заводларини бирлаштиради. Бу завод социалистик мамлакатларга турли техникаларни етказиб берадиган корхонадир. Ихтисослаштирилган ташқи савдо ташкилоти орқали йилига «Шкода — экспорт» корхонаси ўзи ишлаб чиқарадиган маҳсулотнинг қарийб 50 процентини ана шу мамлакатларга жўнатади. Совет Иттифоқи бу корхонанинг энг йирик харидоридир. В. И. Ленин номидаги «Шкода — Пльзень» комбинатининг ўзи СССРга юзлаб электровозлар, прокат анжомлари, металлни қайта ишловчи оғир станоклар ва бошқа техникани юборади. Остров обржи шаҳридаги «Шкода» заводи шу йилнинг ўзида совет транспорт ташкилотларига 350 та троллейбус жўнатади.

Куба — Болгария ҳамкорлиги

ГАВАНА. (ТАСС). Бу ерда Куба Республикаси билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида 1970 йилга мўлжалланган товар айирбошлаш тўғрисидаги протокол имзоланди. Куба ўз экспортининг традицион моллари — шакар, патока, тамаки етказиб беради. Болгария Кубага озиқ-овқат, химия маҳсулотлари, хом ашёлар, машиналар ва бошқа товарларни етказиб беради.

Румыния театр санъатининг кўриги

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румыния пойтахтида Румыния театрларининг традицион фестивали тугади. Бу йилги ана шу фестиваль Румыниянинг биринчи театри тузилган кунга 150 йил тўлиши муносабати билан ўтказиладиган тантаналарга тўғри келди. Кўрик вақтида артист ва режиссёрларнинг танлаб олиниши фестивалнинг энг ажойиб хусусиятларидан бири бўлди. Жюри 28 коллективнинг 35 спектаклини томоша қилди. Бухарестдаги И. Л. Караджале номли миллий театр энг яхши спектакль учун мукофот олишга сазовор бўлди.

«Шарқ Юлдузи»

ДЕКАБРЬ СОНИДА

«Шарқ Юлдузи» журналининг декабрь сони босмадан чиқди. Унда бахт куйчиси, забардаст шоир Ҳамид Олимжон туғилган кунининг 60 йиллигига бағишланган материаллар кенг ўрин олган. Журнал саҳифаларида шоирнинг шеърлари, Х. Ёқубов, Н. Тихонов, М. Турсунзода, М. Шайхзода, С. Эшонтўраева, Ш. Бурхонов, К. Ёрматов ва бошқаларнинг Ҳамид Олимжон ҳақидаги хотиралари эълон қилинган.

Саид Аҳмаднинг «Уфқ» романининг иккинчи китоби ҳам журналнинг шу сонидан ўрин олган. «Ҳашар қисса»нинг сўнгги бобини Асқад Мухтор ёзган. Шунингдек, журналхонлар Толиб Йўлдошнинг янги шеърларини, «Замондошларимиз портрети», «Санъат», «Гулқайчи» бўлимларидаги қизиқ-қизиқ материалларни ўқишлари мумкин.

Ҳамиша ёдимизда

(ХОТИРАДАН ПАРЧА)

Мен ҳаётимда Ҳамид Олимжонни кам кўрганман. Лекин ўша оз учрашувларимиз ва қурган суҳбатларимиз менда шоирона тасаввур қолдирган эди.

Мабодо бу учрашувларга кўрк бағишламоқчи бўлсак, улар япроқлари гоҳ яшил-тилларанг, гоҳ тўқ-яшил, гоҳ кулранг-зангори, гоҳ кумушранг, ҳаттоки, нафармон рангда товланувчи Тошкентнинг сон-саноқсиз дов-дарахтларини ёдга солади. Бу — турли-туман рангларнинг жонли жилваси шуурни забт этиб, ушбу яшиллик салтанатининг ҳамиша табиатан бойлигини намойиш қилиб турарди.

Шу тарзда Ҳамид Олимжон билан мулоқот, унинг шеърлари, мақолалари билан танишув сизга бу — рангларга бой тирик олам жозибасини англаб олишга имкон берар, шу билан бирга ҳали олдинда бундан ҳам ранг-барангроқ, бундан ҳам сеҳркорроқ олам кутаётганидан сизни огоҳлантирар эди. У, жўшқин ва илҳомли қалбидаги жуда кўп гўзал ниятларини рўёбга чиқаришга улгуролмай ҳаётдан жуда эрта кетди.

У ҳаётда ҳам, ижодда ҳам излаш, изланишдан тинмас эди. У сўз санъатининг мангу қуримас чашмаси — халқ оғзаки шеъриятидан баҳра, куч-қувват ола билар эди. Лекин у классик адабиётни, ўтмишнинг улуғ шоирларини шу даражада чуқур билар эдики, беихтиёр уни классик адабиётнинг улкан тадқиқотчиси ва классик шеъриятнинг чинакам давомчиси деб ўйлаб қолардинг киши. Агар ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмаган фожиа юз бермаганда ҳақиқатда шундай бўлган бўлар эди.

Учрашувларимиздан айниқса биттасини жуда яхши эслайман. Бу Улуғ Ватан уруши бошланишидан бир йил муқаддам Пушкин шаҳрида бўлиб ўтган эди. Бу кўҳна шаҳар азалдан шеърият учун барпо этилгандай. Бу шаҳарчанинг майсазорлари, боғ-роғлари рус шеъриятининг муқаддас қадамжоларидан ҳисобланади. Чунки шу ерда улуғ Пушкин илк марта илҳом парисининг овозини эшитган, илк мисраларини шу ерда яратган.

Шундай табаррук тупроқда ҳамманинг ҳам нафосат, шеърият ва ҳаёт, ҳаёт ва ижод ҳақида суҳбат қургуси келиши табиийдир.

Мен Пушкинда Карель бўйини ўрмонларидаги оғир ва машаққатли жанглардан кейин дам олар эдим. Менинг ана шу ёлғизлик пайтимда бир гуруҳ ёзувчилар билан Ҳамид Олимжон ташриф буюрди. Мен ҳозир Ҳамид Олимжон билан бирга кимлар келганлигини эслай олмайман, лекин уни «эслайман ва ҳеч қачон унутмайман...

Эсимда. Биз ўшанда шеър, ижод ҳақидаги суҳбатга берилиб, вақтнинг қандай ўтганини сезмай, узоқ ўтирган эдик. Назаримда, Ҳамид Олимжонда ҳам Пушкин анъаналарининг гувоҳи бўлмиш тарихий арғувонлар қаноти тагида кутилмаганда содир бўлган шеърият «анжуманимиз» кўнгилли хотира қолдирган эди.

Ўша дўстона суҳбатимиздан сўнг мен ўзимга шундай дедим, «Сен ўзининг салмоқли сўзини айтишга қодир улкан шоирни кўриш шарафига муяссар бўлдинг. Унинг сўзи совет шеъриятининг янги саҳифаси бўлиб қолажак!»

Николай ТИХОНОВ,
Ўзбекистон халқ шоири.

Ҳамид ОЛИМЖОН

Чирчиқ бўйларида

Гулшан водиларда чақнайди кўзим,
Фикрлар дарёдек босиб қилар лол.
Ўзининг бағридан оққан сувларнинг
Орқасидан қараб қолгандай Чотқол.
Чирчиқ бўйларида кезаман ҳайрон:
Кўзимга Аму ҳам, Сир ҳам кўринар
Табиат сирини ўргатар менга
Сувнинг ўйинида бир кимёгар.
Элнинг ўғиллари, мардлар қошимда.
Мен суҳбат қиламан олимлар билан;
Табиатшунослар, ҳикматчи дўстлар
Менга ўргатади ажойиб бир фан.
Бирининг қўлида чўлларга ҳаёт,
Бирининг қўлида дарё товланар;
Бирининг қўлида семиради ер,
Ва ҳар муз томчида оловлар ёнар.
Бу — Шарқнинг юлдузи —
Ўзбекистондир,
Ўрта асрларнинг Осиёси йўқ.
Янги дарёларни севар ўлкаси,
Бағри шодмонлик, бахт билан
тўлиқ.

Сероб даласида пахта гуркирар,
Тоғларида олтин, боғларида бол;
Бутун қўшниларнинг кўзлари унда,
Шундай бўлмоқликни қилади хаёл.
Қадим Шарқнинг ери ташна
қовжирар
Катта Фарғонанинг сувига муҳтож,
«Мадорим кетибдир, ўғит бер!»
дейди,
Чирчиқ азотига термилиб у оч.
Навоий ўтказган ариқлар қурғаб,
Янги Навоийдан кутмоқдадир сув.
Чирчиқ бўйларидай кўкарсам деган,
Гиёҳсиз чўлларнинг кўксида орзу.
Ҳеч ажаб эмаским, Шарқнинг
деҳқони,
Чирчиқ қурганларни кўргуси келса,
Ҳеч ажаб эмаским, сувни кўрганда,
Кўз ёши қон бўлиб ерга тўкилса.
Мен шарқли шоирман, кўзнинг
ёшлари
Қўшиқ бўлганини кўрган куним бор,
Қўшиқ одамларни жангга ташлаган,
Қўшиқ кўнгиллардан кеткизган
ғубор.
Қўшиқ одамларни Ленинга элтган,
Қўшиқ ҳақиқатни ахтарган йиллар:
Бу қўшиқ халқларни этган биродар,
Занжир, кишанлардан қутулган
эллар.
Ҳеч ажаб эмаски, Шарқнинг
деҳқони,
Чирчиқ қурганларни кўргуси келса;
Ҳеч ажаб эмаским, сувни кўрганда,
Кўз ёши қон бўлиб ерга тўкилса.
Негаким, дардларга даводир бу сув,
Бу нурлар қилади кўзларни равшан,
Чирчиқли шоирда бордир бир
армон:
Бутун Шарқни озод кўролсам деган.
Чирчиқ бўйларида ёнар чироқлар,
Қаршимда зўр дунё очади чирой.
Қалбимдан оқмоқда бир дарё қўшиқ,
Қор босган тоғларнинг тепассида ой...

1940 й.

Толиб ЙЎЛДОШ

Илҳом дақиқалари

ЗАРШУНОС ЭЛГА

Табаррук онамиз тўйда туққану,
Толе қўли билан йўргакка олган.
Умримиз тўй билан ўтар бус-бутун,
Тўй кўрмас кунлар у архивда қолган.
Заршунос номимиз беҳикмат эмас,
Меҳнатдан топганмиз буни нечоғлик.
Меҳримиз меҳнатга омода экан,
Орзумиз амалда кулар бежоғлик.
Филдайин бел билан чиндан биз мағрур,
Зўр тоғни ололдик ёнбошимизга.
Бу шуҳрат етарли абадул-абад.
Бўлашиб олганда жон бошимизга.
Тирмачлаб тер тўкиб, юрдик тиззалаб,
Ғалаба ишқида ёнган жангчидек.
Куз дедик, қиш дедик, кўклам, ёз дедик,
Йил бўйи курашдик, қачон тинчидик?
Техника илк тутди бизга аввало.
Ошимиз ўхшалиб, куз ҳам соз келди.
Кўкда қур-қурлаган турналар товши
Шодон ялламизга ғоят мос келди.
Минг шукур туз ҳақин оқлай олдик биз,
Тоғдай юксак хирмон ўзбек номида.
Ғалаба байрамин бошлайлик энди,
Ўзимиз тиклаган олам томида!

ЙЎЛЛАР

Йўллар, хаёл қанотида ҳам
Етолмайман поёнингизга.
Таърифи этсам сўз хазинаси
Етмагандек баёнингизга —
Ярим йўлда қолиб кетаман,
Лекин ошиқ кўнглим парвозда.
У, жанубга йўл олган қушдай
Етмак бўлар манзилга ёзда.
Йўллар шундай поёнсиз, қадим,
Гоҳ боғ-чаман, гоҳи чўлдасиз.
Қайга борманг инсон измида,
Тизгинингиз билан қўлдасиз,
Кун нуридай пўлат излар бор,
Қон томирлар каби туташган.
Қардошларга қўшни ошини
Пар девордан узатар Тошкент..:
Она Ватан бағри шу сабаб
Кўп миллатли аҳил хонадон.
Йўлларимиз дарёдан ўтар,
Йўлларимиз кечар даладан.
«Лаббай» дея тилаган ерга
Товушдан тез борамиз етиб.
Минг тил билан тугатиб бўлмас,
Пўлат излар таърифин айтиб.
Йўллар қадим, қадрдон йўллар,
Пўлат излар билан танғилган.
Мен соф ният дўстларга бунда
Толиб Йўлдошдирман, танилган.

ЮБИЛЯРИМИЗ АСАРЛАРИ САНЪАТКОРЛАР ИЖОДИДА

«Гулсара» операсидан кўриниш.

Комил Яшиннинг Ғ. Ғулом номидаги Бадиий адабиёт нашриётида чиқарилаётган «Йўлчи Юлдуз» китобига рассом Н. Ҳолиқов ишлаган расмлар.

Дилдор кечқуруи комбинезон олгани гаражга кетган эди. Келса Шура уйдан ўқдек отилиб чиқиб кетди. Унинг кўзлари қизарган, кўп йиғлаганидан бўлса керак, қовоқлари шишиб кетган эди. Дилдор олиб келган нарсаларини айвонга улоқтирди-ю, орқасидан югурди. Гузарда одам кўп. Чойхона сўриларида кўрпа-ёстиқ, тугунлар. Яна одамлар келганга ўхшайди. Чортеракдан одам олиб келган ўша кундаги юк машиналари қатор бўлиб турибди. Одамлар орасидан Дилдор Шурани изларди, У йўқ. Мотор гуриллади. Қараса, юк машинаси тепасида Шура турибди. Дилдор унга югурган эди, машина жойидан қўзғалди. Етолмади.

Нима гап экан? Нима гаплигини бу одамлар билмайди. Булар янги келган кишилар. Дилдор нима қилишини билмай ҳайрон бўлиб турган эди, Малика ая Азимжонни етаклаб келиб қолди.

— Эшитдингми, болам. Меливойнинг ўғлини япон ўлдирибди.

Дилдор турган жойида қотиб қолди. Бунинг нималигини Дилдор билади. У бир марта шундай шум хабарнинг дардини тортган. Аъзамжондан қора хат келганда дунё кўзига қоронғи бўлиб кетган юғир оёқли ҳоли билан қаҳратон қишда қора кийиб телбага ўхшаб юрганди. Ўшанда ҳамма ёқни оппоқ қор босган. Дов-дарахт, том, тош, далаю қирлар оппоқ эди. Фақат Дилдорнинг дили қоронғи, либоси қора эди.

аҳмоқ эканман, деб ўзимни-ўзим койийман. Эси бўлса сени, боласини соғиниб келади. Келмаса садқи сар. Ўлим бўлмасин, болам. Ўлимдан бошқа ҳамма нарсанинг чораси бор. Ўлим қурсин, ўлим! Бечора Меливой оташда куйиб ётибди. Бир ўғил эдики, арслон дердинг. Шундоқ бола ўққа учиб кетди. Бечора Меливой болам келса, Шурани келин қиламан деб у-буларни тайёрлаб қўйган эди. Мана, Шура тўй кўрмай тул бўлиб ўтирибди. Ҳали сенга нима бўпти.

Дилдор Шурани, Меливой аканинг қизи, хотини рус бўлса керак, деган хаёлда эди. Демак, Шура унинг қизи эмас. Ўғлининг қайлиғи.

Овқат устида кампир Дилдор кўнглидаги жумбоқни ечиб юборди. Меливой аканинг икки қиз, бир ўғли бор экан. Қизлари чиқиб кетгач, ўғли билан қолади. Уруш авжига чиққан пайтда Марғилонга тушиб фронт тарафдан келган ота-онасиз қолганлардан шу қизни олиб келади. Шура ўшанда ўн тўрт ёшларда эди. Озиб-тўзиб кетган, ранг-рўйи бир ҳолатда эди. Меливой аканинг хотини уни ювиб-тараб, сал кунда оёққа турғазиб қўйди. Шура ўзбек тилини мутлақо билмасди. Меливой аканинг хотини билан имлаб гаплашишарди. Шура дўмбоққина бўлиб қолади. Сал кунда қўни-қўшниларнинг меҳрини тортади. Меливой аканинг ўғли Турдивой билан бирга мактабга боради. Бирга далага чиқиб ишлайди.

С. АҲМАД

УФҚ

(РОМАНДАН ПАРЧА)

— Болам, бугун Шура келмас, кечаси ёнингга ўзим бораман.

Дилдор индамади. Боласини етаклаб кетаркан ўйларди: «Мен бахти қарога яна битта бахти қаро шерик бўлди. Биттагина бошимга шунча ташвиш. Бу дунёда биронта беташвиш одам борми? Кимга суянсам, дардимни очсам, у ҳам менга ўхшаган чиқади.

Негадир Дилдор шунча яхшиликлар қилган Асрорани, Адолатни, нотаниш жойга келгандан бери атрофини ўраган бу меҳрибон одамларни ўйламасди. Кулфатда қолган киши фақат ёмон кунларини ўйлайди. Дилдор ҳозир шундай аҳволда эди.

Кечадан бери анча кўнгли тўлиб, уйи обод бўлиб қолган Дилдор яна яккаликда, забунликда қолди. У афтодаҳол бир кайфиятда ҳовлига кирди. Атрофда ҳамма шод. Қўшнилар уйида бола-чақалари билан кечки таом устида чақчақлашаётган кишиларга унинг ҳаваси келди. Шу Аъзамжонга рўпара келган кундан бошлаб бирон кунни рўшнолик билан ўтказа олмади. Умр бўйи тиниқ, жуда ҳам тиниқ нур ичида порлаб туриши керак бўлган тўй кунини ҳам у йиғлаб ўтказди. Ҳалигача бу йиғи, кўз ёши тингани йўқ. Йиғлайвериб дийдаси қотиб кетди. Кўзига ёш келмай қўйди.

Бечора дадаси тўй қилсам, ичкуёв бўлса бағрим бутун, уйим обод бўлиб қоларди, деб ният қиларди. Бўлмади. Наинки ичкуёв нураб қолган уйнинг шикаст рехтларига қаради. Бутун оила бошига кулфат солди. Мана ҳозир келин бўлиб бир нафас келинлик роҳатини кўрмаган Дилдор боласини бағрига босиб чироқ ёқилмаган нотаниш уйда ғамандуҳ ичида ўртаниб қолди. Дадаси қишлоқда қанғиллаб ётган катта ҳовлида, қариганда ўзи кирини ювиб, ўзи томоқ пишириб ўтирибди... Шу ишларни қилган, кулфатларни бошига солган Аъзамжоннинг ўзи қаёқда?

Енгил оёқ товуши келди. Дилдор бош кўтариб қараган эди, айвон олдига келиб қолган Маликаяга кўзи тушди.

— Вой болам, нега чироқ ёқмай ўтирибсан Вой, ғалати экансан-ку.— Ая электрни ёқиб қўйди.

— Чой ҳам қўймабсан, овқат ҳам қилмабсан.

Бу кампир унга шундай меҳрибонлик билан гапирардики, худди унинг ичида ёнаётган ўтни кўраётгандек, нима биландир бу ўтни ўчиришга уринаётгандек эди. Бу кампирнинг аллақаерлари Дилдорнинг аясини эслатарди. Биттаю битта боласи бўлганиданми, онаси уни сира жеркимас, ҳар қанақа жаҳли чиқиб турганда ҳам овозидаги майинликни бузмас эди. Баъзан эр-хотин айтишиб қолишарди. Дадаси:

— Болани бузяпсан, эрка қилиб қўйяпсан, — деса, онаси пинагини бузмай жавоб қиларди:

— Биттаю битта боламни нега уришарканман.

Шундай она Дилдор тўққизга етмасданоқ тупроққа кирган эди. Мана, ўн уч йилдирки ота-бола унинг чироғини ёқиб келишади. Унга бахт ваъда қилган эри она ётган шу тупроқдан олисга ташлаб қочди.

Малика ая Дилдорнинг изтироб сташида ёнаётганини билиб турар, шунинг учун бу бенаво жувоннинг мушкулини осон қилиш, бирдам бўлса ҳам уни ёлғизликка ташламаслик учун атайин келган эди. У чаққонгина хотин эди. Бирпасда пиёз тўғраб, масаллиқларни тайёрлаб қозон осди. Кўнгилни кўтарадиган гаплардан гапириб, уни алахситишга уринди.

— Болам, ўзингни унақа сиқаверма. Дунёнинг ишлари ҳамиша биркам икки бўлган. Сенга ҳам худонинг атаб қўйган ёруғ куни бордир, ахир. Нима бўпти, ҳали ўн гулингдан бир гулинг очилмаган. Қўй, қуйма. Бу эркакларнинг ҳаммаси шунақа. Менам вақтида, э куйганман. Қуявериб адойи тамом бўлганман. Ҳозир эсласам,

Турдивой уруш охирлаб қолганда фронтга кетади. Ана келади, мана келади, деб туришганда япон тарафга кетибди, деб дарак эшитилади. Буни қарангки, немиснинг ўқи тегмаган бола японнинг ўқига гирифтор бўлади.

— Бугун иложим бўлмади, эрталаб қишлоққа тушиб фотиҳа ўқиб келаман. Кўрмайсанми, атиги тўртта болага боғча очиб ўтирибмиз. Тўртта бола ҳам бола-да. Ҳали бир гурзовой бўлиб фотиҳага кетишди. Мен қолдим.

Дилдор чарчаганидан, ўтирган жойида мудрай бошлади.

— Ёта қол, болам ёта қол. Ўзинг ҳам эркаклар қиладиган ишга қўл уриб ўтирибсан. Ўзингга муносиб иш қилишинг керак эди.

Дилдор индамай туриб жой сола бошлади. Кампир идиш-товоқларни юваётганда Холматжон келиб қолди.

— Мен бугун ҳам келолмадингизми, деб хавотир олган эдим. Келганингиз яхши бўпти, аяжон.

— Келмай қаёққа борардим. Келаман-да. Боламни ёлғизлатиб қўярмидим. Чой дамлаб берайми?

— Йўқ бувижон. Энди қайтаман. — Холматжон шундай деяркан боласининг устини ёпаётган Дилдорга қаради. — Шура эртага келмайди. Ўзингиз ишлайсиз. Бирон одам қўшиб бермайми, Дилдор?

Дилдор, йўқ, деди. Холматжон, ўзингиз биласиз, дегандек кета бошлади. Кампир орқасидан овқатингни чиннига солиб дастурхонга ўраб қўйганман. Совумасин, еб ол, болам, деб жавраб қолди.

Кампир ечиниб ўрнига кираркан, Дилдор бош кўтариб ундан сўради:

— Ая, Холматжонни анчадан бери танийсизми?

— Нега танимай, ўз неварамни танимайманми, гапинг қизиғ-а, — деди истар-истамас.

Дилдор ҳайрон бўлиб яна сўради.

— Ахир Холматжоннинг бувиси бундан тўрт йил олдин қазо қилган эди-ку.

Кампир жавоб бермади. Аламли хўрсинди. Охири зарда билан жавоб қилди.

— Бундан кейин мендан бунақа нарсаларни сўрама. Агар сўрасанг, остонангга қадам босмай қўяман.

Кампир яна ёстиққа бош қўйди. Қоронғида аллавақтгача ухлаёлмай у ёқдан-бу ёққа безовта ағдарилиб чиқди. Хўрсинди, ёнбошига ағдарилди, ёстиқ тагини титкилаб нос олиб чекди. Дилдор унинг дилига оғир ботадиган бирон гап айтиб қўйдим шекилли, деб хижолатдан ухлаёлмасди. Охири кампир ўрнидан туриб қоқ ярим кечада ҳовлидан чиқиб кетди.

Нима бўлди? Кампирнинг дили нимадан оғриди? Дилдор билолмасди.

Кампирнинг бемаҳалда чиқиб кетганини Дилдор, бирон иши эсига келиб қолгандир, деб ўйлади-ю, кўзини юмди. Барибир хаёли қочиб, кўзига уйқу келмади. Хаёли Холматжонга алмашди. Бу йигит кўйдан унга аллақандай изтироб тўла кўзларини тикади. Аллақандай меҳрибончиликлар қилади. Дилдор уни яхши билади. Унинг кўнгли сўник. Кам куладиган, кулганда ҳам ичида дарди бор одамдек астойдил кулмайди. Илгари у қишлоқда борми, йўқми биров эътибор бермасди. Энди бошқача бўлиб кетибди. Ҳаммага меҳрибон, ҳар қандай ишни ҳам уддалайдиган, ҳаракатчан, ишбилармон бўлиб кетибди. Қани энди Аъзамжон ҳам шундай бўла қолса.

Паруйр МХИТАРЯН

Қатъий фикрсиз ота

Дадам — болалар ёзувчиси. У ўзи ҳақида шундай дейди. Мен дунёга келганга қадар у ҳар куни боғчага бораркан-да, болаларга қўшилиб ўйнар, ашула айтар, рақс тушиб бўлажак асарлари учун бой материал тўплар экан. Кейинчалик дадамни мавзу билан мен таъминлай бошладим. Бир яшарлигимдаёқ уни кўп нарсаларга ўргатдим. Дадамнинг ўзи ҳам буни инкор этмайди. У: «сен мен учун туганмас хаёлот манбаи бўлдинг. Сен менинг илҳомчимсан» дейди. Маълум бўлишича, холодильнигимиз, ойимнинг тикув машинаси ва кир ювиш машиналари ҳамда катта кўзгу сотиб олинишига мен сабабчи эканман. Шунга қарамай, ўрток Аник мени мактабдаги энг ялқов ўқувчи ҳисоблаб, адабиётдан ҳеч қачон юқори баҳо қўймайди.

Ойимга дадамнинг ёзган асари ёқмайди. У ҳар гал дадамнинг қўлёзмасини ўқиб чиққач: «Муваффақиятсиз!» ёки «Сюқ!» дейди. Айни вақтда ойимга дадамнинг характери ҳам маъқул эмас.

— Сен автоматик светофорга ўхшайсан, дам сайин ўз фикрингни ўзгартириб турасан,— дейди у аксари дадамга.— Бирор ёзувчини уйда мақтайсану мажлисда танқид қиласан. Тилинг билан дилинг бошқа-бошқа. Шу ҳам иш бўлди-ю!..

— Сиз ҳақсиз, хоним, — жавоб қайтаради дадам,— давом этинг, куйидан бўладиган танқидни яхши кўраман.

— Қуйидан?— Ўзинг ҳақингда бунақа юқори фикрда бўлиб бекор қиласан... Камтарроқ бўл.

— Хўп, майли, юқоридан танқид бўла қолсин, хафа бўлма,—деди дадам куларкан, эҳтиром билан қўлини ойимнинг елкасига қўйиб.

Ойим ҳақ: дадамнинг қатъий фикри йўқ, буни мен ҳам сезаман. Дадам ҳар доим: менга Туманян билан Комитас бошқалардан кўпроқ ёқади, дейди, лекин яқинда маълум бўлишича у аввало ойимни, кейин мени яхши кўрар экан. Буни унинг ўзи айтди. Ўз қулоғим билан эшитдим.

Нима ҳам бўлиб, туғилган кунимда универмагга бордик. Дадам менга яхши ўйинчоқлар олиб беришни ваъда қилганди. О, универмагдаги ўйинчоқларни бир кўрсангиз эди! Олабула мато устида кўзи ғилай қуёнча, хўппа семиз айиқча, оппоққина ғоз билан хўрозча ёнма-ён турарди...

Мен уларнинг ҳаммасини олгим келиб кетди. Лекин дадам менга қараб туриб сўради:

— Буларнинг қайси бирини хоҳлайсан?

— Оппоқ ғозчани,— дедим мен.

— Анови оппоқ ғозчани кўрсатиш мумкинми, ўртоқ сотувчи?

Дадам ғозчани олиб, менга узатаркан, сотувчидан сўради:

— Неча пул туради?

— Тўрт сўму етти тийин,— қисқагина жавоб берди сотувчи аёл.

— Тўрт сўму етти тийин?..— ҳайрон бўлди дадам. Кейин ойимга бир қараб қўйиб, яна сотувчи аёлга мурожаат қилди. — Сиз қандай маслаҳат берасиз, ўртоқ сотувчи: шу нархга бозордан тирик ўрдак сотиб олингани маъқулроқ эмасми?

— Ҳа, албатта, агар палов емоқчи бўлсангиз, тирик парранда олганингиз маъқулроқ,— кулиб жавоб берди сотувчи аёл қўғирчоқ ўрдакни жойига олиб қўяр экан.

Мен йиғлаб юбордим. Ойим мени юпатиш учун қўғирчоқ ўрдакни сотиб олди. Биз уйга қайтдик.

— Болани алдаш яхши эмас. Ваъда бердинг, бажариш керак. Нима, унинг йиғиси ёқадими сенга?—деди ойим улар ичкари хонага киришгач.

— Ҳа унинг бугунги оби-дийдасидан камида ўттиз сўм фойда кўрамиз, яъни Ашотик бугун менга ҳикоя учун ажойиб мавзу берди. Ҳа, шундай!..

— Бундан чиқди, сен ҳикоя ёзишингга мавзу топиш учун бизнинг эртаю-кеч кўз ёши тўкиб, асабимиз бузилиши керак экан-да?— жаҳли чиқиб кетди ойимнинг.

— На чора санъат қурбонсиз бўлмайди.

— Сен ноҳақсан. Гоголь фарзандсиз бўлса ҳам худога шукур, нозандай асарлар ёзган.

— Гапинг тўғри, лекин Гоголь болалар ёзувчиси бўлмаган-да! Эҳтимол, бир умр шунга интилгандир, бироқ барибир, болалар ёзувчиси бўлолмаган.

Ойим билан дадам анча вақтгача баҳслашишди. Ойимнинг фикрича ёзувчи бўлиш учун серфарзанд бўлиш шарт эмас экан. «Менинг дадамнинг,— деди ойим, —тўққиз фарзанди бор эди, бироқ ундан ёзувчи чиқмаган. Умр бўйи ямоқчилик қилиб яшаган». Дадам хахолаб кулди-да, ўз сўзидан тонди.

— Албатта, фарзанди бор ҳар бир одам ёзувчи бўлиши шарт эмас, лекин...

— Ана,— унинг гапини бўлди ойим, — яна фикрингдан қайтяпсан... шундай қиласан деб ўйлагандим ҳам. Бўлди, бас! Сенда қатъий фикр бўлиши мумкин эмас, энди бунга узил-кесил ишондим.

Дадамнинг қатъий фикри йўқлигига мен ҳам аминман.

Русчадан
Ҳ. Эрғашев
таржимаси.

ЖАҲОН ПРОГРЕССИВ АДАБИЁТИДАН

ҲИКОЯ

—Ўша сизларнинг ҳаммаларингизни алдаган қиз ҳаммасини айтиб берди, варақалар, муддатлар, қачон келиш... Аммо буларнинг ҳаммаси учун сиз жазога тортилишингиз керак! Ҳа, сиз, унинг сирларидан хабардор киши! — У охирги сўзни атайин бўрттириб, яна қайтарди: — Унинг сирлари.

Ундан кейин нима бўлгани эсимда йўқ. Баъзан икки тамомила бир-бирига зид одамларнинг фикрини аллақандай кўзга кўринмас бир ип боғлаб туради. Мен Маҳмуд пароканда бўлиб турганини сезаётган эдим, кейин эса ип тамоман узилди. Эсиз!

— Сизни алдашипти, жаноб, — деди у имо-ишора қилиб. Энди у ғужанак бўлиб олди. — Мен сира Бабек билан... Мен уни кўрганим йўқ... Ўша қизнинг ўзи...

— Отини айтинг!

Маҳмуд яна довдиради:

— Зе... Ўзи... О Зевар деяпман... унинг ўзи...

Раҳматий шошилиб ёзди...

— ...Бабекнинг қоғозларини ҳам ўша беш кишига берган...

— Сиз ўша тўрт кишини айтяпсизми?

— Улар беш киши эди...

— Кейин у бир неча исмларни санади. Мен уларни хотирлаб қололмадим... Мен бу ерда каллакесарларнинг минг хил ҳақоратларига чидаб турсам-у, улар эса ҳаммасини айтиб беришса-я!.. Йўқ, ортиқ истамайман./. Жин урсин! — У анча енгиллашиб олгандай бўлди.

— Зевар Сизга Бабек яширинган жойни сира айтмаганми?— сўради Раҳматий.

— Сира айтмаган, қурбонингиз бўлай. Улар ҳамма нарсанинг олдини олиб қўйишган. Тўғрисини айтсам, менинг ўзим ҳам буни сўрашга ботина олмаганман...

Раҳматий ҳамон ёзарди.

— Қўл қўйинг, — деди у Маҳмудга бир неча варақ қоғозни узатиб. Мен Маҳмуднинг қўллари қалтираётганини кўрдим.

— Баъзилар бу қадар тез таслим бўлмайди, — деди Раҳматий ва қўнғироқ тугмачасини босди.

— Кимни айтяпти? Кимни кўзда тутяпти? — довдираб қолган Маҳмуднинг юзида шу саволлар ифодаси сезиларди. Афтидан у ҳеч нарсани тушунмаганга ўхшайди.

— Олиб киринг! — буюрди Раҳматий эшикни қия очган соқчига.

Маҳмуд беихтиёр эшик томон қайрилиб қаради-ю, қалтираб кетди. Зевар келди. У сеҳрлаб қўйилгандай Зевардан кўз узмай қараб қолди.

Эшик олдида икки соқчи ўртасида турган Зевар навбат билан менга, Маҳмудга, Раҳматийга қарар эди. Унинг лаблари қимтилган, кўзлари қисилган.

— Яқинроқ келинг, — Раҳматий унга мурожаат қилди.

Қиз сокин ва уйқудаги водийда юргандай бамайлихотир, ҳорғин одимларди. Унинг нигоҳи қаёққадир олисларга қадалган, мушт қилиб тугилган қўллари қадам ташлашига қараб ҳаракатланмас эди. У Маҳмуднинг ёнгинасидан ўтди, аммо нигоҳлари тўқнашмади. Йигитнинг боши эгилган, қиз эса ўтмиш тўғрисида ўйлаб, ўтган кунларни эсларди. Зевар терговчи столига яқин стуллардан бирига Маҳмудга деярли орқаси билан ўтирди.

— Уни танияпсизми?

Жимлик.

— Сизчи, жаноб Жамолий, танияпсизми?

Бундай манзаранинг шоҳиди бўлишни ҳеч кимга тилламайман. Маҳмуд дудуқланиб, тутила-тутила бир нима дегунча, боғдаги дарахтлар остидаги ариқчаларда оқаётган сувнинг шилдираши эшитилди. Зевар унинг чала-чулпа тушунтиришидан ҳаммасини сезди. Унинг нозик юзига қон урди. Аммо кейин унинг ранги шу қадар оқардики, мен қўрқиб кетдим.

— Сиз уни танийсизми, хоним?

— Йўқ!

Бу жавобда ундан жирканаётгани сезилиб турарди. Ғазабланиб кетганидан Зевар гапирмаслиги кераклигини ҳам унутди. Унинг оғзидан чиққан биргина сўз, хўрсинишга ўхшарди. Унда қанчалик орзу-умид, истак, қувонч бор эди!.. Яна ҳамма нарса қайтадан бошланди.

Раҳматий аввал Зеварни тергов қилди. Шундан сўнг у Маҳмудга сўзлашга йўл қўймай, унинг кўрсатмаларини ўқиб берди. Зевар одамлар билан боғлангани ҳақидаги даъвони тамоман рад этди. У шу билан бир неча марта Бабекни танимаслигини таъкидлар эди.

—Сиз нима, хоним, бола билан гаплашяпман деб ўйлаяпсизми? —Раҳматий тутоқиб кетди.— Буни биз тўқиб чиқарганимиз йўқ, ўзингизнинг ўртоқларингиз айтиб беришди.

—Хоиннинг сўзларини далил деб бўладими?—хитоб қилди Зевар ғазабдан қалтираб.

Уй қалқиб кетгандай бўлди. Оғир жимликнинг даҳшати соқчиларга ҳам билинди.

Бошда Маҳмуд ҳеч нарсани тушунмагандай турди... Сўнгра бирдан қўзғолиб қолди: мана, эндигина унинг сўзларининг даҳшатли мазмунини тушунди.

—Нима? Нима дединг?— нафаси тиқилиб қичқирди у.— Бир ҳафта каллакесарлар орасида... бир ҳафта хўрланиш, ҳақоратланиш...хоин?

—Ҳамма сиз сингари, хоним, халқдан ажралгани йўқ, —луқма ташлади Раҳматий қизга.

—Бу ҳақда гапиришни бас қилинг,—деди дадиллик билан Зевар.—Ҳали ўша кеча қўлларим боғланган арқон изидан қолган яралар битгани йўқ.—У қўлларини олдинга чўзди.—Икки кундан буён менга ваъда беришдан нарига ўтмаётирлар. Кеча тунда мени уйғотиб, акамни қатл қилганларидан хабардор этдилар...Ундан олдин ҳам уйқу бермадилар. Бироқ мени қўрқитиб бўлмайди!..Мен, жаноб терговчи, ҳеч кимни танимайман! Ҳа, ҳеч кимни!..

—Сиз, хоним, ўзингизни ҳимоя қилишдан кўра, ҳужумга ўтишни афзал биляпсиз. Буларнинг бари мен учун янгилик эмас. Аммо шуни билингки, зиндонда ҳолва беришмайди... Бабек билан алоқангиз бўлгани ҳақидаги маълумот тасдиқланди...

—Ёлғон!

Раҳматий Маҳмуднинг иқрорномасини ўқиб берди. Зевар аъзойи бадани қалтираб, секин ўрнидан турди. Унинг кўзига қараб бўлмас эди — даҳшат. У бир нима демоқчи бўлиб оғиз ростлади-ю, аммо энди бунинг аҳамияти йўқ дегандай бош силтаб, яна ўрнига ўтирди. Энди у Маҳмудга орқасини ўгириб ўтирди. Раҳматий умидсизланмай ҳар гал Маҳмуднинг иқрорномасига ишора қилар эди.

—Хоин сўзлари далил бўлолмайди,—деб қайтарди бўғиқ овозда Зевар.

— Ўжарлигингиз фақат ўзингизга зиён,—деди Раҳматий— Ҳали умидсизликка анча бор...

—Ҳа, жаноб,—дея унинг сўзини илиб олди Зевар,—ҳали ҳамма умидлар йўқотилгани йўқ. Мен ҳатто шуни ҳам айтишим мумкин: ҳали бирорта умид ҳам йўқ бўлган эмас. Балки биз ўлармиз. Аммо «биз» нима дегани? Биз жилла бўлмаса ҳеч қандай қўрқув ва қийноққа солишлар матонатимизни бука олмади, деб фахр билан ўламиз.. Ҳар қандай сингил акасини севади...кеча менга аканг қатл этилди, дейишди... У зўравонлик олдида сира бош эгмади...мени ҳам қўрқита олмайсиз...Сиз мени нима қила оласиз?.. Мени ҳеч нарса қўрқитолмайди, мен қўрқмайман...Мен инсон олижаноблиги нималигини биламан. Ор-номуси йўқни одам қаторига қўшиб бўлармиди?..

—Эҳтиёт бўлинг, хоним,—унинг сўзини бўлди Раҳматий— бировнинг шаънини букманг.

—Жаноб терговчи,— деди Маҳмуд,—мен қонунни ҳурмат қиламан, бинобарин жим турибман.

Зевар шу қадар қаттиқ кулдики, ундан ҳатто ўликлар ҳам оёққа туриб кетиши ҳеч гап эмас эди.

—Қонунни ҳурмат қилиш, —деди у аччиқ киноя билан жилмайиб.

—Сизни огоҳлантираман, —деди унга Раҳматий.

—Рухсат берсангиз, кетсам,—деди бирдан Зевар паст овозда.—Мен айтадиган гапларимни айтиб бўлдим.—Шундай... деб у бирдан бақирди: Мен ортиқ туролмайман, жаноб... туролмайман...

Терговчи ўрнидан турди. Соқчилар яқинрок келишди.

—Мен кетишим керак,— деди қалтироқ овозда Зевар,

—Мен туролмайман... Хоин!... Шундай деб у рухсатни ҳам кутмай хонадан чиқди. Соқчилар унинг ортидан эшикни ёпишди.

Мен ўрнимдан турдим. Раҳматий менга бир нима демоқчи бўлди-ю, аммо айтолмади.

—Мен кетаман,—дедим унга. Мен тассаввўримда яратган одамларни кўрдим.

Маҳмуд олдидан ўтаётганимда, у йиғлаётган эди, гаровга бор-будини ютқазиб қўйган қиморбоздай йиғлаётган эди.

* * *

Орадан бир неча йил ўтди. Одамлар Бабекни унутишди. Энди одамларга бошқа ташвиш ва ўйлар. Мукофот бериш тўғрисидаги ваъдалар ҳам унутилди. Аммо қадимий афсонавий Бабек ва унинг ўртоқларининг хотираси оғиздан-оғизга ўтарди.

Зевар воқеасини эшитганмисиз, дейишади: «Шунақа бўлиш керак!».

Бироқ ҳеч ким Маҳмудни тилга олмас эди: Дарахтлар гуллаганда, қор унутилади.

* * *

Бу иш юзасидан «Н» муассасасига учранг, дейишди. Қанақа ишлиги ҳозир хотирамда йўқ. Эҳтимол кекса аёл қўшнимнинг пенсияга чиқиш масаласи ёки бошқа бирор нарсадир...

Бош иш бошқарувчи жанобларининг қабулхонасида одам тўла. Мен секретарга визит карточкамни узатиб, эшик олдида турдим. Менинг ёнимда турган аллақандай бир йигитнинг қўлида пакет устидаги хатга кўзим тушди. «Жаноб Маҳмуд Жамолийга, бош иш бошқарувчига». Яча ва яна ҳеч кимга билдирмай бу и.мни ҳатто қайта-қайта ўқидим: «Маҳмуд Жамолий».

Мен адашмаган эдим. Юрагим ўйнаб кетди.

Зич турган одамлар орасидан машаққат билан ёриб ўтиб, қабулхонадан чиқдим. Аммо шу заҳоти кимдир менинг отимни айтиб чақираётганини эшитдим: жаноб иш бошқарувчи мени чақираётган эди...

Орқамга қарамай, югуриб зинадан тушиб кетдим. Ёниб турган юзимга муздай қиш шамоли урди.

Саъдулла КАРОМАТОВ таржимаси.

ОХИРИ. Боши газетанинг 297, 300, 301, 302, 1 ва 2-сонларида).

ГЎЗАЛ АРЧА ТАРАННУМИ

Ильич нурига чўмган катта зал. Ранг-баранг безатилган арча атрофини кичкинтойлар қуршаб олишган. Янги йил эрталиги бошланиб, болаларнинг ўйин-кулгуси авжига чиқади.

Залда Қорбобо билан Қорқиз пайдо бўладилар. Улар ўзларининг табриклари ва мулойим сўзлари билан байрам файзига файз киритадилар.

Октябрь районидаги 71-болалар боғчасида янги йил эртлиги ана шундай қувноқ ўтмоқда. Эрталикда болалардан И. Тўраев, К. Оллоберганов, М. Қаюмова, Б. Нуриевлар Ватан ва бахтли болалик ҳақида шеърларни ёддан айтиб беришди. Шундан кейин ҳар хил қизиқарли ўйинлар ижро этилди.

СУРАТДА: эрталикдан олинган фотолавҳа.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотоси.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

РАДИО

5 ЯНВАРЬ ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Янги қурилишлар харитаси олдида интервью (русча). 18.10 А. Аббосов. «Шундай кун келади» симфоник поэмаси. 19.20 Микрофон олдида — халқ ҳофизлари. 20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.20 Ўзбек композиторларининг романслари. 22.40 «Замондошларимиз» деган адабий эшиттириш (ўзбекча). 23.15 Дам олиш кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Д. Зокировнинг симфоник асарлари. 19.30 А. Богатирев. «Белорус қўшиқлари» кантатаси. 20.00 Ў. Ҳошим. «Одам овози» ҳикояси (тожикча). 20.20 Мақомлардан парчалар. 21.00 ЗУЛФИЯ. «Уни Фарҳод дер эдилар» (ўзбекча). 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 Театр микрофон олдида. И. Султонов. «Номаълум киши» (русча).

6 ЯНВАРЬ СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.40 Экран қўшиқлари. 8.25 Ўзбекистон композиторларининг асарлари. 9.30 Республика халқ артисти С. Калонов ижросида най тароналари. 10.30 И. Акбаров. Скрипка ва оркестр учун биринчи концерт. 11.15 «Ленин ва Ўзбекистонда фан равнақи». ЎзССР Фанлар академияси президенти О. С. Содиқов суҳбати (ўзбекча). 11.30 Партия ҳақида, Ленин ҳақида куйлаймиз. 13.30 Совет эстрадаси артистларининг концерти. 15.15 «Замондошларимиз». Адабий эшиттириш (русча). 15.30 «Завқий» радиокомпозицияси (ўзбекча). 16.10 «Ҳамза Ҳакимзоданинг революцион қўшиқлари» деган эшиттириш. 16.50 «Правда» газетасининг обзори.

18.00 «Келгуси ҳосилга қишда замин тайёрланади» (русча). 18.10 Республика халқ артисти Саттор Ярашев куйлайди. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Балетлардан парчалар. 20.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. 21.00 «Лениннома» программаси (русча). 21.30 Қишлоқ хўжалик ходимларининг талабларига мувофиқ концерт. 22.20 Италия қўшиқлари. 22.40 Севимли ёзувчилар радиокутубхонаси. Н. А. Некрасов шеърлари (ўзбекча). 23.15 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 СССР Большой театри скрипкачилар ансамблининг концерти. 9.15 Реклама ва эълонлар.

19.00 Мурод Ҳалил. «Пакет ташувчи» балладаси (ўзбекча). 19.30 Совет Армияси жангчилари учун концерт. 20.00 Тожикистон композиторларининг қўшиқлари. 20.30 Қорақалпоқ куйлари. 20.50 «Литва коммунистлари Красная Преснядa». Вильнюс радиосининг эшиттириши (русча). 21.00 С. Есенин. «Анна Снегина» поэмаси асосида радиоинсценировка (ўзбекча). 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 В. Рид. «Леопард» радиопостановкаси (ўзбекча). 15.30 Симфоник куйлар.

19.00 «Африка фарзанди» радиопостановкаси. С. Усмон романи асосида (русча).

ТЕЛЕВИЗОР

5 ЯНВАРЬ ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Телевизион янгиликлар. 18.15 «Анавгаялим бола». Болалар учун телефильм. 18.35 Адабий театр. М. Светлов. «Давр ва ўзим ҳақимда». 19.05 «Ўз халқимга». Ҳужжатли фильм 20.05 Кўрсатувлар программаси ва реклама.

Ўзбек тилида: 20.15 Телевизион янгиликлар. 20.30 Қардош республикалар санъат усталари. Бибигул Тулегенова. 21.00 «Пропагандист» программаси. 21.30 «Канадалик киши». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 18.00 Ўқитувчи экрани. 18.20 Экспериментал синф ўқитувчилари учун консультация. «1-синфларда тенглик ва тенгсизлик». 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. «Олий математика».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.15 Экономикамизнинг муҳим масалалари. 20.45 Зангори экран ҳафталиги. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги. 21.30 СССР халқлари картаси. Ёқутистон АССР. 22.00 Кремлнинг Съездлар саройидан «Русская зима» санъати фестивалининг якунловчи концерти олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Вақт» информацион программаси. 01.15 Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.00 «Жаҳон кўзгусида». Ҳужжатли фильм. 18.30 Студентлар сессияси олдидан. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Билим —оммага». 19.40 Телетеатр. 21.05 «Зангори антология». 21.25 «Ажойиб кишилар ҳаёти». Бернард Шоу. 21.55 Янгиликлар. 22.10 «Уларни афтидан танирдилар». Бадиий фильм.

6 ЯНВАРЬ СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ЎҚУВЧИЛАРНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

9.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 10.00 «Сеҳрли соат». Ёш томошабинлар театридан олиб кўрсатилади. 11.30 Болалар учун телевизион театр. Д. Гринвуд. «Жулдур кийимли бола». 1-қисм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 «Ит ва тўрт танкчи». Бадиий фильм. 3-серия. 14.10 «Энг азиз». Киевдан олиб кўрсатилади. 15.10 «Номаълум мамлакат сирлари». 15.40 Янгиликлар. 15.45 Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Телевизион янгиликлар. 18.15 Кичкинтойларга эртаклар. 18.45 «Дворянлар уяси». Бадиий фильм. 20.35 Кўрсатувлар программаси ва реклама.

Ўзбек тилида: 20.45 Телевизион янгиликлар. 21.00 Телевизион новеллалар театри. С. Гусейн. «ЗУМРАД». 21.30 Халқ хизматида. 21.45 Киноленинннома. «Александр Ульянов». 22.10 «Ўзбекистон чорвадори» программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: 18.00 Ўқитувчи экрани. 18.20 Экспериментал синф ўқитувчилари учун консультация. «1-синфларда тенглик ва тенгсизлик». 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. «Олий математика».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.45 Аҳолига гражданд мудофааси ҳақида. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Музикали теремок». 21.30 Миллионлар ленинча университети. 22.00 Расул Гамзатов. «Тоғ қизи». Телеспектакль премьераси. 23.30 «Вақт» информацион программаси. 00.15 Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШЕНТ КЎРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 Камер куйларидан концерт. 20.40 «Туристик поездда». Кинофильм.

Рус тилида: 21.00 «Саратовдаги музей». Ҳужжатли фильм. 21.30 «Константин Заслонов». Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 5|I да **Севилия сартароши** (кундузи), **Севги тумори** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 5|I да **Олтинчи июль** (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5|I да **Икки билакузук** (кундузи). Катта концерт (кечқурун).

КИНО

5 ЯНВАРДА

Эр хотиннинг уруши.. (2серия) —«ЧАЙКА», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8 яримда).

Зўраки жосус (2 серия)— «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ (кечқурун).

6 ЯНВАРДА

Эр-хотиннинг уруши.. (2 серия) — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5.15 минут ва кеч 8 яримда).

Зўраки жосус (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2да).

Манеж қироли — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат II ва кундуз соат 12 яримда).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1970 ЙИЛ 20 ЯНВАРЬ КУНДУЗ СОАТ 1 да Тошкент қишлоқ хўжалик институти агрохимия ва тупроқшунослик факультетининг илмий совети кенгашида (60 аудитория) қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун.

М. М. ХОЖИЗАДАЕВА: «Донадорланган мочевинанинг ундаги биурет миқдорига қараб ғўза модда олмашинишн ва ҳосилдорлигига таъсири» деган темада;

К. К. ШЕРМУҲАМЕДОВ: «Типик бўз тупроқларда ғўзага солинган минерал ўғитлар миқдори ва нисбатини ўрганиш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Тошкент области, Оржоникидзе, 4 уй).

ТОШКЕНТ ВА НОВОСИБИРСК ШАҲАРЛАРИДАГИ «ВОСТОКПОДЗЕМСТРОЙ» ТОННЕЛЬ-ҚУРИЛИШ ПОЕЗДИГА

ЕР ОСТИ МАШИНАЛАРИ МЕХАНИЗМЛАРИ БЎЙИЧА СЛЕСАР-МОНТАЖЧИЛАР, ЩИТ ВА ЮК ОРТИШ МАШИНАЛАРИНИНГ МАШИНИСТЛАРИ, ГАЗ-ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИЛАРИ, УНИВЕРСАЛ ТОКАРЬ

КЕРАК

ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ТУРАР-ЖОЙ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Халқлар дўстлиги» проспекти Чилонзор массиви, 6 квартал (18 трамвайнинг «6-квартал» бекати).

Узбекистон ССР гўшт ва сут саноати министрлигининг МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИГА

инженерлар: холодильниклар қурувчилар, иқтисодчилар, сут саноати технологлари, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича, конструкторлар: қозон операторлари, пайвандчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент-84, Тимирязев кўчаси, 23 уй (2, 16 трамвайлар, 9, 11, 19, 49, 59 автобусларнинг «Геологоразведка» бекати. Телефонлар: 35-46-10, 35-46-13.

«УЗГЛАВЭЛЕКТРОСНАБСБИТ» РЕСПУБЛИКА БАЗАСИГА

шофёрлар, электрокар ҳайдовчилари, автослесарлар, юкчилар, склад ишчилари, склад учётчиклари, товаршунослар, машина-ҳисоблаш станцияси операторлари, секретарь-машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Уста Ширин кўчаси, 125 уй (7 троллейбус, 43, 56 автобусларнинг «Металлобаза», 10 троллейбус, 10 автобуснинг «Трактор йиғув заводи» бекатлари). Телефонлар: 44-38-63, 44-94-61, 44-38-62.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИГА

расчёт бўлими бухгалтери, печка ёқувчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 11 уй.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1970 йил , 5, 6, 7, январда

ЯНГИ ЙИЛ КЕЧАСИ КОНЦЕРТ-БАЛЛАР

Узбекистон эстрада оркестри (оркестрнинг бадиий раҳбари — **Энмарк СОЛИҲОВ, музика раҳбари — Евгений ШИРЯЕВ**); Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — **Юнус ТУРАЕВ, Баҳром МАВЛОНОВ, Зулайҳо РАҲМАТУЛЛАЕВА, Радион МАКАРЕНКО**; солистлар — VI Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати **Акбар ЙУЛДОШЕВ, Эсон ҚАНДОВ, Анвар НАЗАРХОНОВ, Александр ЛЕУШКИН, Малика АҲМЕДОВА, Нина ТИТОВА, Карима УЗОҚОВА, Андрей ПЕТРОВЕЦ, Науфаль ЗОКИРОВ** қатнашадилар.

Концертмейстерлар — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Иван ФОМЕНКО** ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистка **Марианна ШАБАДАШ.**

Залда арча, концертдан сўнг эстрада ансамбли жўрлигида рақслар.

Кеч соат 7 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб 11 дан сотилади.

Коллектив бўлиб келишга заявкалар қабул қилинмоқда.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579 НАШР 2693. Р—00106.